

İnceleme

Sosyal Bilimler Alanında Web of Science'da Taranan FOTOSES Yöntemiyle Yapılan Sağlık Araştırmaları

Health Research Studies Using the Photovoice Method Indexed in Web of Science in the Social Sciences Abstract

Ahmet Furkan Süner¹ , Ahmet Can Bilgin²

¹ Dr., Öğr. Üyesi, Düzce Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Düzce, Türkiye

² Öğr. Gör. Dr., Dokuş Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Öz

Photovoice (fotoses) yöntemi, bireylerin ve toplumların deneyimlerini fotoğraflar aracılığıyla ifade etmelerini sağlayan bir araştırma yöntemidir. Sağlık alanında fotoses yöntemi ihtiyaç analizi ve değerlendirme, bireysel ve toplumsal güçlendirme, eleştirel bilinç geliştirme ile politika ve sistem değişimi gibi işlevler nedeniyle kullanılmaktadır. Bu çalışmada, sağlık alanında fotoses yöntemiyle gerçekleştirilen ve Web of Science Core Collection'da yer alan sosyal bilimler araştırmaları bibliyometrik açıdan incelenmiştir. Tarama 23.05.2026 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya yalnızca son 5 yıl içinde Social Sciences Citation Index (SSCI) kapsamında taranan makaleler dahil edilmiştir. Tarama sonucunda toplam 562 makaleye ulaşılmıştır. Veriler Web of Science platformunun "Analyze Results" modülü ve VOSviewer (versiyon 1.6.20) yazılımı kullanılarak incelenmiştir. Bulgulara göre makaleler en sıklıkla Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Kanada ve İngiltere'de üretilmiştir. En sık yayın yapan kurumlar University of London, University of British Columbia ve University of Toronto'dur. Çalışmalar ağırlıklı olarak "Public Environmental Occupational Health", "Social Sciences Interdisciplinary" ve "Social Sciences Biomedical" kategorilerinde yer almıştır. "Photovoice" yöntemi sağlık araştırmalarında giderek artan biçimde kullanılmaktadır. Türkiye'de konuya ilginin son yıllarda arttığı görülmüştür. Çalışma "photovoice" yönteminin sağlık araştırmalarındaki güncel eğilimleri ortaya koyarak gelecekte yapılacak araştırmalara katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar sözcükler: fotoses, halk sağlığı, bibliyometrik analiz

Abstract

The Photovoice method is a research method that enables individuals and communities to express their experiences through photographs. In the health sector, the Photovoice method is used for functions such as needs analysis and assessment, individual and community empowerment, the development of critical awareness, and policy and system change. In this study, social science research studies conducted using the photovoice method in the health sector and included in the Web of Science Core Collection were examined from a bibliometric perspective. The search was conducted on May 23, 2026. Only articles indexed in the Social Sciences Citation Index (SSCI) within the last 5 years were included in the study. The search resulted in a total of 562 articles. The data were analyzed using the "Analyze Results" module of the Web of Science platform and the VOSviewer software (version 1.6.20). According to the findings, the articles were most frequently produced in the United States (US), Canada, and the United Kingdom. The institutions with the highest publication rates were the University of London, the University of British Columbia, and the University of Toronto. The studies were primarily categorized under "Public Environmental Occupational Health," "Social Sciences Interdisciplinary," and "Social Sciences Biomedical." The "Photovoice" method is increasingly being used in health research. Interest in the subject has been observed to have increased in recent years in Turkey. The study is expected to contribute to future research by highlighting current trends in the use of the "photovoice" method in health research.

Keywords: photovoice, public health, bibliometric analysis

Geliş Tarihi / Received: 26.05.2026 Kabul Tarihi / Accepted: 08.06.2026 Yayın Tarihi / Published: 19.06.2026

Sorumlu Yazar / Correspondence: Ahmet Furkan Süner Eposta: furkanafs@hotmail.com

Sorumlu Editör / Handling Editor: Nuray Özgülнар

Atf için / Suggested Citation: Süner, A. F. & Bilgin, A. C. (2026). Sosyal Bilimler Alanında Web of Science'da Taranan Fotoses Yöntemiyle Yapılan Sağlık Araştırmaları. *Sosyal Bilimler ve Sağlık Bülteni (SoSa)*, BAHAR(18), 87-99

Giriş

Fotoses (Photovoice), 1990'ların başında Caroline Wang ve Mary Ann Burris tarafından geliştirilen, katılımcıların kendi topluluklarının gerçeklerini fotoğraflar aracılığıyla belgelediği ve tartıştığı bir toplum temelli katılımcı araştırma yöntemidir (Catalani ve Minkler 2010; Ebrahimpour, Esmaceli ve Varaci 2018; Wang, Yi, Tao, ve Carovano 1998). Bu yöntem, özellikle politik arenada sesini duyuramayan veya marjinalleştirilmiş grupların deneyimlerini görünür kılmak için kullanılır (Stephens ve ark. 2023; Sutton-Brown 2014)

Wang ve Burris, fotoses yöntemini üç ana amaca hizmet edecek şekilde tasarlamışlardır (Ebrahimpour, Esmaceli ve Varaci 2018; Sutton-Brown 2014, Catalani ve Minkler 2010):

1. İnsanların topluluklarının güçlü yönlerini ve endişelerini kaydetmelerini ve bunlar üzerinde düşünmelerini sağlamak
2. Fotoğrafların büyük ve küçük gruplarda tartışılması yoluyla önemli konular hakkında eleştirel diyalog ve bilgi üretimini teşvik etmek.
3. Toplumsal iyileşme sağlamak adına politika yapıcılara ulaşmak.

Bu yöntemin geleneksel araştırma yöntemlerine göre birçok üstünlüğü ve önemi bulunmaktadır:

- Sessizlerin Sesi Olması: Okuma yazma bilmeyenler, çocuklar veya dil engeli olanlar gibi sözel iletişimde zorluk yaşayan grupların kendilerini ifade etmelerine olanak tanır (Stephens ve ark. 2023; Wass ve ark. 2020; Pinheiro, Araújo ve Sousa 2024; Abma ve Schrijver 2020)
- Güç Dengelerini Değiştirmesi: Katılımcıları araştırmanın “nesnesi” değil, kendi hayatlarının “uzmanı” ve “ortak araştırmacı” konumuna getirir (Sutton-Brown 2014; Ferlatte ve ark. 2022; Seitz ve Orsini 2022)
- Zengin ve Derin Veri Sunması: Sadece mülakat veya anketlerle ulaşılamayacak olan duygusal, metaforik ve günlük yaşamın gizli kalmış ayrıntılarına dair veriler sağlar (Stephens ve ark. 2023; Wass ve ark. 2020; Catalani ve Minkler 2010)
- Sosyal Değişim Katalizörü: Fotoğrafların görsel gücü, politika yapıcılar üzerinde istatistiksel verilerden daha ikna edici bir etki yaratarak somut değişimlere (örneğin; yeni çocuk bakım merkezlerinin açılması veya güvenlik politikalarının değişmesi) zemin hazırlar (Stephens ve ark. 2023; Sutton-Brown 2014; Ferlatte ve ark. 2022, Strack, Orsini, ve Ewald 2022)

- Bireysel ve Toplumsal Güçlendirme: Katılımcıların özsaygısını artırır, topluluk bilincini güçlendirir ve onlara kendi çevrelerini iyileştirme gücü verir (Wass ve ark. 2020, Pinheiro, Araújo ve Sousa 2024, Catalani ve Minkler 2010)
- Sağlık / halk sağlığı alanında da özellikle marjinalleşmiş ve sessiz bırakılmış grupların sağlık ihtiyaçlarını görünür kılmak, eleştirel diyalog geliştirmek ve politika yapıcılarını etkilemek için güçlü bir strateji olarak kabul edilir (Catalani ve Minkler 2010; Ebrahimpour, Esmaceli ve Varacai 2018; Sutton-Brown 2014).

Fotoses yöntemi sağlık alanında da sıklıkla kullanılır. Bu çalışmalarda fotoses yöntemi dört ana işlev görür:

- İhtiyaç Analizi ve Değerlendirme: Toplumun sağlık sorunlarını ve sahip olduğu güçlü yönleri (varlıkları) kendi perspektifinden tanımlamasını sağlar (Ebrahimpour, Esmaceli ve Varacai 2018; Strack, Orsini, ve Ewald 2022; Wang, Yi, Tao, ve Carovano 1998).
- Bireysel ve Toplumsal Güçlendirme: Katılımcıları sadece araştırmanın “nesnesi” olmaktan çıkarıp, kendi hayatlarının uzmanı ve araştırmanın ortağı konumuna getirir (Ebrahimpour, Esmaceli ve Varacai 2018; Ferlatte ve ark. 2022, Strack, Orsini, ve Ewald 2022).
- Eleştirel Bilinç Geliştirme: Fotoğraflar üzerinden yapılan tartışmalar, sağlık sorunlarının altında yatan kök nedenlerin (sosyal belirleyiciler) fark edilmesini sağlar (Catalani ve Minkler 2010; Strack, Orsini, ve Ewald 2022; Wang, Yi, Tao, ve Carovano 1998).
- Politika ve Sistem Değişimi: Görsel kanıtlar ve katılımcı anlatıları, kamuoyunda farkındalık yaratarak politika yapıcılarını somut değişimler için harekete geçirir (Ebrahimpour, Esmaceli ve Varacai 2018; Seitz ve Orsini 2022; Stephens ve ark. 2023; Strack, Orsini, ve Ewald 2022).

Yöntem, halk sağlığının çok çeşitli alt alanlarında başarıyla uygulanmaktadır:

- Kronik Hastalık Yönetimi: Diyabet, astım, kalp yetmezliği ve prostat kanseri gibi hastalıklarla yaşayan bireylerin deneyimlerini anlamak için kullanılır (Ferlatte ve ark. 2022; Lindhout, Teunissen ve Reniers 2021; Pinheiro, Araújo ve Sousa 2024).
- Bulaşıcı Hastalıklar: Özellikle HIV/AIDS ile yaşayan bireylerin damgalanma (stigma) süreçleri ve bakım ihtiyaçlarının tespiti için yaygın bir araçtır (Pinheiro, Araújo ve Sousa 2024; Seitz ve Orsini 2022; Stephens ve ark. 2023).
- Ruh Sağlığı: Ergenler arasında depresyon, kaygı ve madde bağımlılığı, yaşlılarda sosyal izolasyon ve savaş gazilerinde travma sonrası stres bozukluğu gibi konuların incelenmesinde duygusal ve metaforik derinlik sağlar (Ferlatte ve ark. 2022; Lindhout, Teunissen ve Reniers 2021; Pinheiro, Araújo ve Sousa 2024; Stephens ve ark. 2023).

- Sağlığın Geliştirilmesi (Promosyonu): Okullarda sağlıklı beslenme, fiziksel aktivite olanaklarının geliştirilmesi ve tütün kontrolü gibi toplumsal müdahale projelerinde etkin rol oynar (Abma, Breed, Lips, ve Schrijver 2022; Seitz ve Orsini 2022).
- İş Sağlığı ve Güvenliği: İş yerindeki tehlikelerin çalışanlarla birlikte tespit edilmesi ve güvenlik kültürünün oluşturulmasında “üçüncü bir göz” görevi görür (Lindhout, Teunissen ve Reniers 2021).
- Üreme Sağlığı: Yöntemin ilk uygulamalarından biri olan Çin'deki kırsal kadınların üreme sağlığı ve gelişimi üzerine yapılan çalışmalar bu alanın temelini oluşturur (Catalani ve Minkler 2010; Wang, Yi, Tao, ve Carovano 1998, Wass ve ark. 2020).

Özetle, fotoses yöntemi halk sağlığı araştırmalarında sadece bir veri toplama yöntemi değil, aynı zamanda toplumun sağlık bilincini artıran ve sistemik dönüşümü hedefleyen bir müdahale (müdahale-araştırma) aracıdır (Ferlatte ve ark. 2022; Lindhout, Teunissen ve Reniers 2021; Strack, Orsini, ve Ewald 2022).

Bu çalışmanın amacı, fotoses yöntemi kullanılarak sağlık alanında gerçekleştirilen ve “Web of Science Core Collection”da yer alan Sosyal Bilimler Atıf İndeksi (SSCI) kapsamındaki makalelerin bibliyometrik özelliklerini incelemektir.

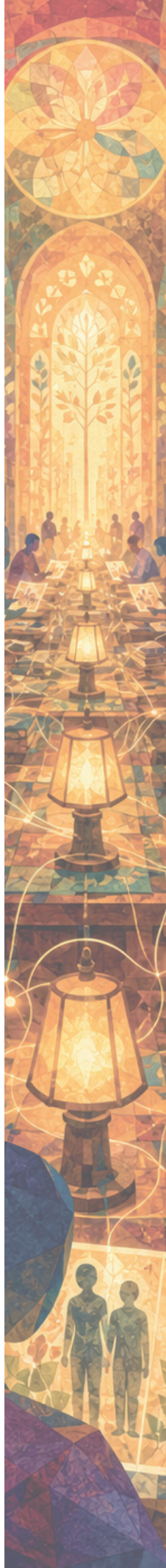
Yöntem

Bu çalışma bibliyometrik araştırma yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Literatür taraması 23.05.2026 tarihinde “Web of Science Core Collection” veri tabanında gerçekleştirilmiştir. Tarama stratejisinde “Photovoice” anahtar kelimesi temel alınmıştır. Konu alanını sağlık konularıyla sınırlandırmak amacıyla “health” kelimesi eklenmiştir. Tarama sonucunda “Web of Science Core Collection” veri tabanında toplam 2.216 çalışmaya ulaşılmıştır.

Çalışmaya yalnızca “SSCI” kapsamında yer alan çalışmalar alınmıştır (Toplam 1.396 yayın). Doküman türü “article” olarak sınırlandırılmıştır (Toplam 1280 yayın). Yayın yılları ise 2021–2026 aralığı (son 5 yıl) olarak belirlenmiştir. Tarama sonucunda toplam 562 makaleye ulaşılmıştır.

Elde edilen veriler Web of Science veri tabanından “Full Record” seçeneğiyle “Plain text file” formatlarında dışa aktarılmıştır.

Şekil 1–4'e ait bibliyometrik analizler “Web of Science Core Collection” veri tabanı kullanılarak gerçekleştirildi. Analiz sonuçlarının görselleştirilmesinde Web of Science platformunun “Analyze Results” modülünden yararlanıldı. Modülde “Countries/

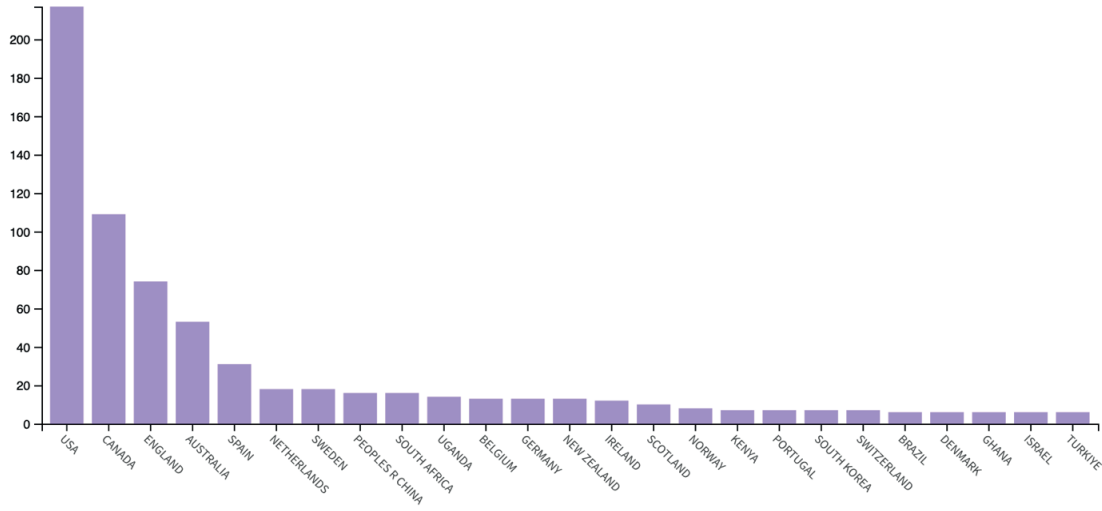

Regions”, “Research Areas”, “Affiliations” ve “Publication Years” başlıkları kullanılarak makalelerin yayımlandıkları ülkelere, araştırma alanlarına, kurumlara ve yıllara göre dağılımlar incelendi.

Şekil 5 ve 6 VOSviewer (versiyon 1.6.20) yazılımı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analiz sürecinde ilk olarak “Create a map based on bibliographic data” seçeneği tercih edilmiş, ardından veri kaynağı olarak “Read data from bibliographic database files” seçilmiştir. Veri dosyaları “Web of Science Core Collection” veri tabanından elde edilen kayıtlar üzerinden programa aktarılmıştır. Analiz türü olarak “Co-occurrence” seçilmiştir. Birim analizi “Author keywords” üzerinden gerçekleştirilmiştir. Anahtar kelimelerin birlikte görülme durumlarını değerlendirmek için “Full counting” yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada minimum anahtar kelime görülme sıklığı 2 olarak belirlenmiştir. Toplam 189 anahtar kelimedenden eşik değerini (en az 2) karşılayan 24 anahtar kelime analize dahil edilmiştir. Anahtar kelimeler arasındaki bağlantılar toplam bağlantı gücüne (total link strength) göre değerlendirilmiştir. Bu şekilde ağ görselleştirilmesi oluşturulmuştur. Ağ haritalarında gözlemlenen düğümlerin büyüklükleri anahtar kelimenin kullanım sıklığını, bağlantı çizgilerinin kalınlığı anahtar kelimeler arasındaki ilişkinin gücünü göstermektedir. Aynı renk altında kümelenen anahtar kelimeler birbirleriyle daha güçlü bir ilişki kurulan tematik alanları ifade etmektedir (Şekil 5). Ülkeler arası iş birliği ağı analizi için “Create a map based on bibliographic data” seçeneği tercih edildi. Web of Science Core Collection veri tabanından dışa aktarılan bibliyografik kayıtlar veri tabanı olarak kullanıldı. Analiz türü olarak “Co-authorship”, analiz birimi olarak “Countries” seçildi. Sayım yöntemi olarak “Full counting” yaklaşımı kullanıldı. Çok sayıda ülke içeren yayınların analizi bozmasını önlemek amacıyla “Ignore documents co-authored by a large number of countries” seçeneği işaretlendi. Bu şekilde bir yayındaki maksimum ülke sayısı 25 olarak sınırlandırıldı. Ağ haritalarında düğüm büyüklükleri ülkelerin yayın sayılarını göstermektedir. Çizgiler, ülkeler arasındaki iş birliği bağlantılarını, renk kümeleri birbirleriyle daha yoğun ilişkili ülke gruplarını göstermektedir (Şekil 6).

Bulgular

Aşağıdaki Şekil 1’de tarama kapsamında değerlendirilen makalelerin ülkelere göre dağılımı yer almaktadır. En çok makalenin yayımlandığı ülkeler Amerika Birleşik Devletleri (ABD) (217 (%38.6)), Kanada (109 (%19.3)), İngiltere (74 (%13.1)), Avustralya (53 (%9.4)) ve İspanya (31 (%5.5))’dır. Türkiye’den 6 (%1) makaleye tarama kapsamında rastlanmıştır.

Şekil 1. Makale Yazarlarının Ülkelerinde Göre Dağılım

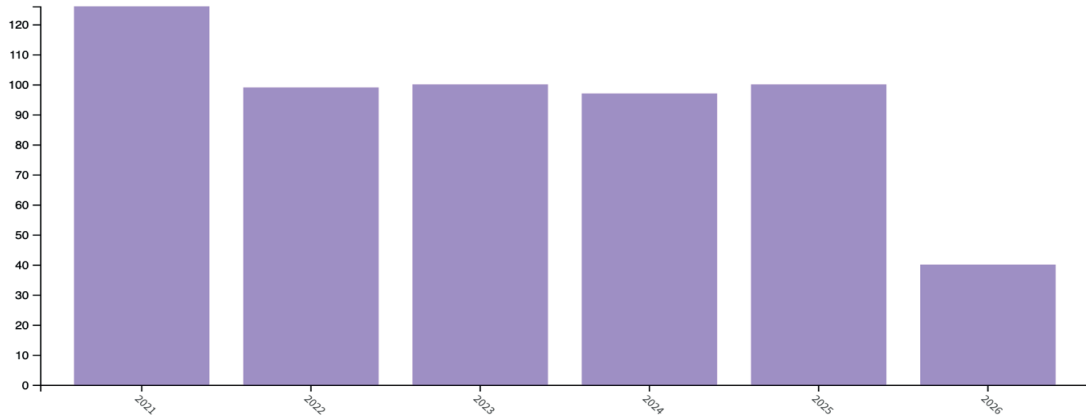
Tarama kapsamında en sık makalenin yayınlandığı kurumlar University of London (30 (%5.3)), University of British Columbia (26 (%4.6)), University of Toronto (23 (%3)), University of Melbourne (17 (%3)), State University System of Florida (15 (%2.6))'dır (Şekil 2).

Şekil 2. Makalelerin Kurumlara Göre Dağılımı

Tarama kapsamındaki makalelerin 92 (%16.3)'si 2021, 100 (%17.7)'ü 2022, 98 (%17.4)'ü 2023, 87 (%15.4)'ü 2024, 112 (%19.9)'ü 2025, 41 (%7.2)'si 2026 yılında yayınlanmıştır (Şekil 3).

Şekil 3. Makalelerin Yayınlanma Yıllarına Göre Dağılımı

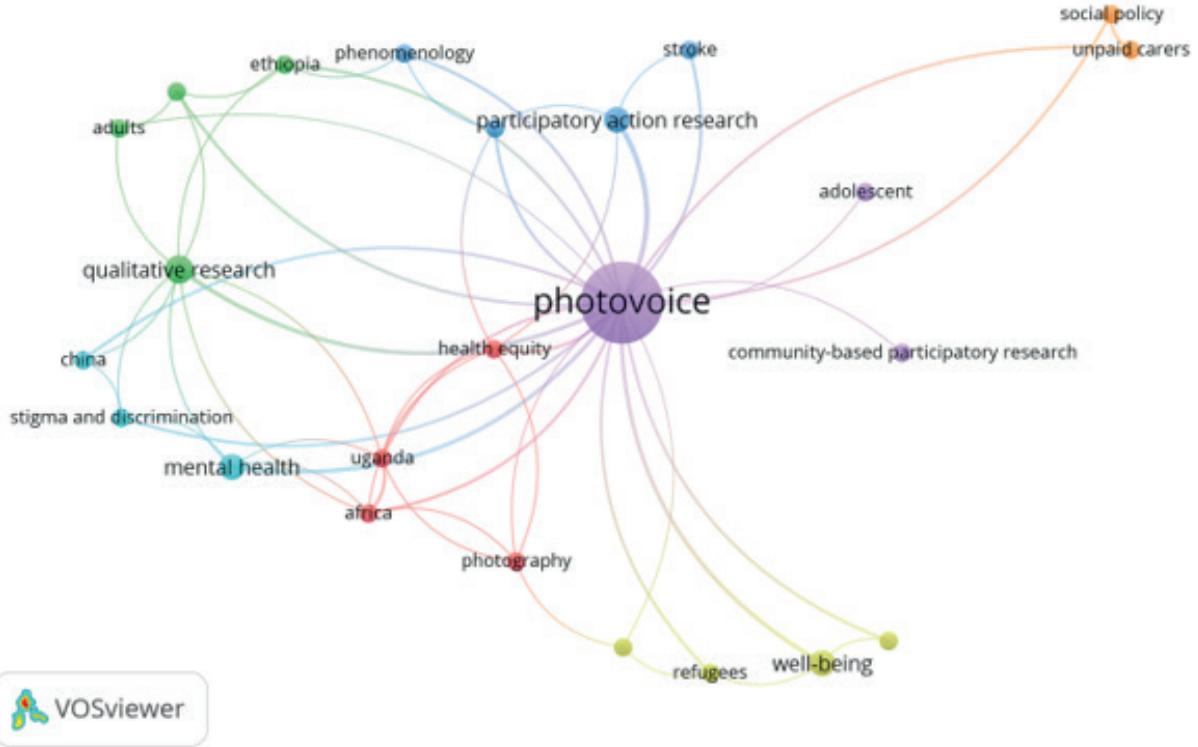
Aşağıdaki Şekil 4'te en sık görülen 10 “Web of Science” kategorisi yer almaktadır. En sık “Public Environmental Occupational Health” (267 (%47.5)), “Social Sciences Interdisciplinary” (93 (%16.5)), “Social Sciences Biomedical” (65 (%11.5)), “Social Work” (51 (%9)), “Nursing” (43 (%7.6)) kategorilerinde makalelere rastlanmıştır.

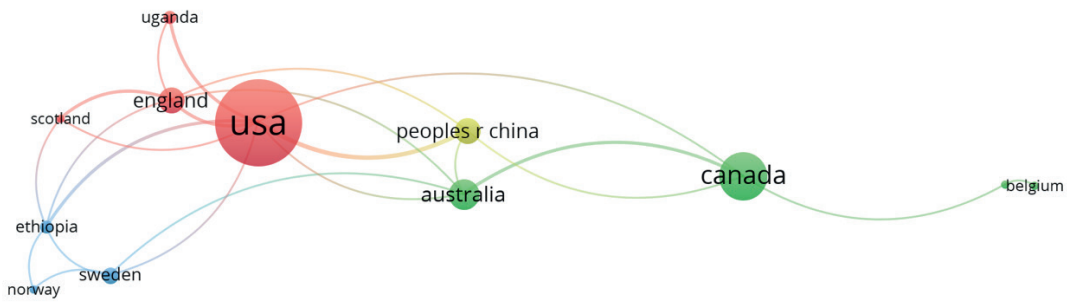
Şekil 4. Makalelerin Web of Science Kategorilerinin Dağılımı

Şekil 5'te yer alan mor kümede “community-based participatory research” ve “adolescent” kavramlarının “photovoice” ile ilişkili olduğu görülmektedir. Mavi kümede “participatory action research”, “stroke”,

“resilience”, “phenomenology” kavramları yer almaktadır. Yeşil kümede “qualitative research”, “participatory research”, “adults” ve “Ethiopia” gibi kavramlar kümelenmiştir. Kırmızı kümede “health equity”, “Africa”, “Uganda” ve “photography” kavramları dikkat çekmektedir. Sarı kümede “refugees”, “well-being”, “empowerment” ve “thematic analysis” kavramları yer almaktadır. Turkuaz kümede “mental health”, “stigma and discrimination” ve “China” kavramları kümelenmiştir.

Şekil 5. Anahtar Kelime Ağ Haritası

Şekil 6. Ülke Ağ Haritası

Tartışma ve Sonuç

İnsanların belirli bir fotoğraf tekniği aracılığıyla toplumu tanımlayabilecekleri, temsil edebilecekleri ve geliştirebilecekleri bir süreç olan “photovoice” yöntemi, topluluk temelli katılımcı bir araştırma yöntemi olarak kullanılmaktadır. Konu hakkında giderek artan sayıda araştırma hayata geçirilmektedir.

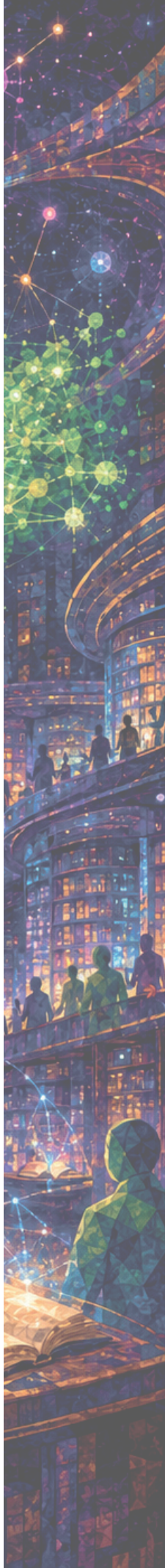
TR Dizin’de 23.05.2026 tarihinde “photovoice” anahtar kelimesi kullanılarak yapılan taramada 17 çalışmanın yer aldığı görülmüştür. Bu çalışmaların 16’sı sosyal veritabanında yer almaktadır. İlk çalışmanın 2013 yılında yayınlandığı görülmüştür. Bu yayınların 8’i sağlık ve ilişkili konularla doğrudan veya dolaylı olarak ilgilidir. Google Scholar’da 23.05.2026 tarihinde yapılan taramada herhangi bir dilde 4650 makaleye ulaşılmaktadır. Bu yayınların 3200’ü 2021-2026 yılları arasındadır. Aynı tarihte Dergipark’ta yapılan taramada da 23 çalışmaya ulaşılmış olup ilk çalışmanın 2014 yılında yayınlandığı görülmüştür. Benzer şekilde, 23.05.2026 tarihinde Ulusal Tez Merkezi’nde gerçekleştirilen taramada, “photovoice” anahtar kelimesini içeren toplam 13 teze ulaşılmıştır. Bu tezlerin de ilki 2012 yılında yayınlanmıştır.

Bu bulgular, “photovoice” yönteminin uluslararası literatürde giderek yaygınlaştığını, artan uluslararası ilgiye rağmen Türkiye’de yöntemle ilgili yayın ve tez sayısının sınırlı olduğuna dikkat çekmektedir. Özellikle çalışmaların büyük bölümünün son yıllarda yayımlanmış olması yönetime yönelik ilginin görece yeni gelişmeye başladığını düşündürmüştür.

Çalışma örneklerine bakıldığında;

Tablo 1. Makale Örnekleri

Başlık (İngilizce/Türkçe) (Kaynak)	Yıl	İlk Yazar	İlk yazarın ülkesi	Anahtar Kelimeler (İngilizce/Türkçe)
Exploring urban design's impact on physical activity: A participatory photovoice study across socioeconomically diverse neighborhoods / Kentsel tasarımın fiziksel aktivite üzerindeki etkisinin araştırılması: Sosyoekonomik açıdan farklı mahallelerde yürütülen katılımcı bir fotofes çalışması (San-Juan-Escudero ve ark. 2025)	2025	San-Juan-Escudero	İspanya	Urban design, Physical activity, Socioeconomic diversity, participatory action research, Urban planning, Photovoice / Kentsel tasarım, Fiziksel aktivite, Sosyoekonomik çeşitlilik, Katılımcı eylem araştırması, Kentsel planlama, Fotofes
A photovoice study exploring post-stroke life, joys, hopes, goals, and challenges identified by racialized individuals / Irksal ayrımcılığa maruz kalan bireylerin belirlediği inme sonrası yaşam, sevinçler, umutlar, hedefler ve zorlukları inceleyen bir fotofes araştırma çalışması (Singh ve ark. 2025)	2025	Singh, Hardeep	Kanada	Stroke, qualitative, photovoice, experiences, perspectives, equity / İnme, Nitel araştırma, Fotofes, Deneyimler, Bakış açıları, Eşitlik
Environmental health perceptions of urban youth from low-income communities: A qualitative photovoice study and framework / Düşük gelirli topluluklardan gelen kent gençlerinin çevre sağlığı algıları: Nitel bir fotofes çalışması ve çerçeve (Sprague ve ark. 2023)	2023	Sprague, Nadav L.	ABD	Environmental exposures, Environmental justice, Outdoor education, Participatory action research / Çevresel maruziyetler, Çevresel adalet, Açık hava eğitimi, Katılımcı eylem araştırması
Experiences of family and community care physicians and nurse residents in Madrid regarding their training during the COVID-19 pandemic: a photovoice study / Madrid'deki aile ve toplum sağlığı hekimleri ve hemşire asistanlarının COVID-19 pandemisi sırasındaki eğitimlerine ilişkin deneyimleri: bir fotofes çalışması (Polentinos-Castro ve ark. 2026)	2026	Polentinos-Castro, Elena	İspanya	Community-based participatory research, Photovoice, COVID-19, Professional education, Internship and residency, Primary health care / Toplum temelli katılımcı araştırma, Photovoice, COVID-19, Mesleki eğitim, Staj ve ihtisas, Birinci basamak sağlık hizmetleri
Gerontological social workers' perspectives about the future at the start of a COVID-19 vaccination program: A photovoice study / COVID-19 aşılama programının başlangıcında gerontoloji sosyal hizmet uzmanlarının geleceğe dair bakış açıları: Bir fotofes çalışması (Dias ve ark. 2023)	2023	Dias, Sofia Fontoura	Portekiz	Social work, Aging, Social work research, Older people, Intervention, Group work / Sosyal hizmet, Yaşlanma, Sosyal hizmet araştırmaları, Yaşlılar, Müdahale, Grup çalışması

Başlık (İngilizce/Türkçe) (Kaynak)	Yıl	İlk Yazar	İlk yazarın ülkesi	Anahtar Kelimeler (İngilizce/Türkçe)
Exploring nursing intern students' experiences of stress and resilience during internship using photovoice / Fotoğrafla seslendirme yöntemini kullanarak hemşirelik stajyerlerinin staj dönemindeki stres ve dayanıklılık deneyimlerinin incelenmesi (Pasay-An ve ark. 2025)	2025	Pasay-an, Eddieson	Suudi Arabistan	Nursing interns, Stress, Resilience, Photovoice, Phenomenology / Hemşirelik stajyerleri, Stres, Dayanıklılık, Fotovoice, Fenomenoloji
Navigating Both Roles: A Photovoice Exploration of the Young Adult Balancing Daughterhood and Caregiving for a Mother With Young-Onset Dementia / İki rolü birden yönetmek: genç bir yetişkinin kız evlat olma ve erken başlangıçlı demanslı anneye bakma arasındaki dengeyi keşfetmesini anlatan bir fotoğraf temelli araştırma (Tang ve ark. 2024)	2024	Tang, Xueting	Çin	Young-onset dementia, Young adult caregivers, Photovoice / Genç yaşta başlayan demans, Genç yetişkin bakıcılar, Fotoğraf tabanlı görüşme
Living with psychotropic drugs: A community photovoice study in people with high treatment adherence in Southeastern Spain / Psikotrop ilaçlarla yaşamak: İspanya'nın güneydoğusunda tedaviye yüksek uyum gösteren kişilerle yapılan bir topluluk fotoğraf tabanlı araştırma çalışması (Martínez-Granados ve ark. 2024)	2024	Martínez-Granados, F	İspanya	Mental health, psychotropic drugs, Medication adherence, Community mental health services, Spain / Ruh sağlığı, Psikotrop ilaçlar, İlaç uyumu, Toplum ruh sağlığı hizmetleri, İspanya
Menstrual Health Experiences of People with Intellectual Disabilities and Their Caregivers during Vanuatu's Humanitarian Responses: A Qualitative Study / Vanuatu'daki insani yardım operasyonları sırasında zihinsel engelli bireylerin ve bakıcılarının adet sağlığı deneyimleri: kalitatif bir çalışma (Wilbur ve ark. 2022)	2022	Wilbur, Jane	İngiltere	Humanitarian responses, emergencies, Menstrual health, Intellectual disability, Caregivers, Vanuatu, Water, sanitation and hygiene / İnsani yardım müdahaleleri, Acil durumlar, Adet sağlığı, Zihinsel engellilik, Bakıcılar, Vanuatu, Su, sanitasyon ve hijyen
How men influence young women taking PrEP: perspectives from young women, male partners, and male peers in Siaya county, Western Kenya / Erkeklerin genç kadınların PrEP kullanmasını nasıl etkilediği: Batı Kenya'daki Siaya bölgesinde genç kadınların, erkek partnerlerinin ve erkek akranlarının bakış açıları (Agot ve ark. 2024)	2024	Agot, Kawango	Kenya	Young women, Male partner, PrEP, HIV, Sexual partners, Kenya / Genç kadınlar, Erkek partner, PrEP, HIV, Cinsel partnerler, Kenya

Sonuç olarak “photovoice” yöntemi sağlık araştırmalarında giderek artan biçimde kullanılan, disiplinler arası ve katılımcı yönü güçlü bir yaklaşımdır. Çalışmanın, fotoses yönteminin sağlık araştırmalarındaki güncel eğilimlerini ortaya koyarak gelecekte yapılacak araştırmalara katkı sağlaması beklenmektedir. Türkiye’de konuya yönelik ilginin artması gerekmektedir.

Kaynaklar

- Abma, T. A., & Schrijver, J. (2020). 'Are we famous or something?' Participatory Health Research with children using photovoice. *Educational action research*, 28(3), 405-426.
- Abma, T., Breed, M., Lips, S., & Schrijver, J. (2022). Whose voice is it really? Ethics of photovoice with children in health promotion. *International Journal of Qualitative Methods*, 21, 16094069211072419.
- Agot, K., Onyango, J., Perry, B., Molokwu, N., Taylor, J., Ngoje, D., & Corneli, A. (2024). How men influence young women taking PrEP: perspectives from young women, male partners, and male peers in Siaya county, Western Kenya. *BMC women's health*, 24(1), 218.
- Catalani, C., & Minkler, M. (2010). Photovoice: A review of the literature in health and public health. *Health education & behavior*, 37(3), 424-451.
- Dias, S. F., Araújo, L., & Sousa, L. (2023). Gerontological social workers' perspectives about the future at the start of a COVID-19 vaccination program: A photovoice study. *Journal of social work (London, England)*, 23(2), 350-363.
- Ebrahimpour, F., Esmaili, M., & Varaei, S. (2018). Photovoice: Method of data collection in qualitative research. *Nursing Practice Today*, 5(1), 216-218.
- Ferlatte, O., Karmann, J., Gariépy, G., Frohlich, K. L., Moullec, G., Lemieux, V., & Hébert, R. (2022). Virtual photovoice with older adults: Methodological reflections during the COVID-19 pandemic. *International Journal of Qualitative Methods*, 21, 16094069221095656.
- Lindhout, P., Teunissen, T., & Reniers, G. (2021). What about using photovoice for health and safety?. *International journal of environmental research and public health*, 18(22), 11985.
- Martínez-Granados, F., Briones-Vozmediano, E., & Ronda, E. (2024). Vivir con psicofármacos: un estudio fotovoz comunitario en personas con alta adherencia al tratamiento en el sureste de España [Living with psychotropic drugs: A community photovoice study in people with high treatment adherence in Southeastern Spain]. *Salud colectiva*, 20, e5090.
- Pasay-An, E., Alsharani, S. R., Shanmugam, S. R., Alalawi, R. H., Alreshidi, M. S., Alrashidi, N. A., Gonzales, A., Gutierrez, J., Areola, B., Jr, Gonzales, F., & Dominguez, A. J. (2025). Exploring nursing intern students' experiences of stress and resilience during internship using photovoice. *BMC nursing*, 24(1), 1037.
- Pinheiro, D., Araújo, L., & Sousa, L. (2024). The use of photovoice with the LGBTQIA+ community: A systematic review. *Journal of LGBTQ Issues in Counseling*, 18(1), 3-25.
- Polentinos-Castro, E., Sánchez-Ruano, R., Conde-Espejo, P., López-Miguel, M., Nuevo-Coello, L., Minué-Estirado, M., Valera-Bermejo, E., & Del Cura-González, I. (2026). Experiences of family and community care physicians and nurse residents in Madrid regarding their training during the COVID-19 pandemic: a photovoice study. *BMC medical education*, 26(1), 489.
- San-Juan-Escudero, A., Ballesteros-Peña, S., Fernández-Aedo, I., Caballero Sánchez, S., Fernandez-Alonso, J., Gullón, P., Franco, M., & Gravina, L. (2025). Exploring urban design's impact on physical activity: A participatory photovoice study across socioeconomically diverse neighborhoods. *Landscape and Urban Planning*, 259, 105334.

- Seitz, C. M., & Orsini, M. M. (2022). Thirty years of implementing the photovoice method: Insights from a review of reviews. *Health Promotion Practice, 23*(2), 281-288.
- Singh, H., Wu, M., Kokorelias, K. M., Cameron, J. I., Munce, S., Chui, A., Lindsay, M. P., Steele Gray, C., Colquhoun, H., Salbach, N. M., Wang, R. H., Tang, T., & Nelson, M. L. A. (2026). A photovoice study exploring post-stroke life, joys, hopes, goals, and challenges identified by racialized individuals. *Disability and rehabilitation, 48*(11), 3405–3424.
- Sprague, N. L., Zonneville, H. M., Jackson Hall, L., Williams, R., Dains, H., Liang, D., & Ekenga, C. C. (2023). Environmental health perceptions of urban youth from low-income communities: A qualitative photovoice study and framework. *Health expectations : an international journal of public participation in health care and health policy, 26*(5), 1832–1842.
- Stephens, M., Keiller, E., Conneely, M., Heritage, P., Steffen, M., & Bird, V. J. (2023). A systematic scoping review of Photovoice within mental health research involving adolescents. *International Journal of Adolescence and Youth, 28*(1), 2244043.
- Strack, R. W., Orsini, M. M., & Ewald, D. R. (2022). Revisiting the roots and aims of photovoice. *Health promotion practice, 23*(2), 221-229.
- Sutton-Brown, C. A. (2014). Photovoice: A methodological guide. *Photography and culture, 7*(2), 169-185.
- Tang, X., Wang, J., Wu, B., Navarra, A. M., Cui, X., Sharp, E., Maiya, S., Aytur, S., & Wang, J. (2024). Navigating Both Roles: A Photovoice Exploration of the Young Adult Balancing Daughterhood and Caregiving for a Mother With Young-Onset Dementia. *Qualitative health research, 34*(14), 1398–1411.
- Wang, C. C., Yi, W. K., Tao, Z. W., & Carovano, K. (1998). Photovoice as a participatory health promotion strategy. *Health promotion international, 13*(1), 75-86.
- Wilbur, J., Poilapa, R., & Morrison, C. (2022). Menstrual Health Experiences of People with Intellectual Disabilities and Their Caregivers during Vanuatu's Humanitarian Responses: A Qualitative Study. *International journal of environmental research and public health, 19*(21), 14540.
- Wass, R., Anderson, V., Rabello, R., Golding, C., Rangi, A., & Eteuati, E. (2020). Photovoice as a research method for higher education research. *Higher Education Research & Development, 39*(4), 834-850.